

Mál nr. 421/2024

Nafn málskotsaðili (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Húseigendatrygging íbúðarhúsnæðis.

Váttryggingarsamningur. Gildissvið málskostnaðartryggingar

Gögn.

1. Málskot móttakið 28. október 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Athugasemdir V, dags 17. desember 2024.
3. Viðbótarathugasemdir M með bréfi, dags. 26. desember 2024.
4. Viðbótarathugasemdir V með tölvubréfi, dags. 3. janúar 2025.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að með leigusamningi, dags. 1. febrúar 2022, leigði M út íbúð sem hann átti ásamt systur sinni. Við lok leigutíma neitaði leigutaki að yfirgefa íbúðina og hætti að greiða leigu. Á endanum höfðaði M útburðarmál gagnvart leigjandanum fyrir héraðsdómi. Héraðsdómur féllst á kröfu M um útburð. Ekki var mætt af hálfu leigutaka í dómþingið og 9. júlí 2024 tók dómari framangreinda ákvörðun á grundvelli 1. mgr. 82. gr. laga nr. 90/1989 um aðför. Agreiningslaust er að M er með málskostnaðartryggingu hjá V. M sótti um greiðslu úr þeirri tryggingu með kröfu dags. 1. október 2024. V hafnaði greiðslu úr tryggingunni með þeim rökum m.a. að þar sem málinu hafi ekki lokið með dómi eða dómsátt falli tilvikið utan gildissviðs tryggingarinnar.

M sem telur sig eiga rétt á að fá kostnað sinn bættan úr tryggingunni bendir m.a. á eftirfarandi í því sambandi. Það komi beinlínis fram í skilmálum að tryggingunni sé ætlað að bæta málskostnað vegna ágreinings í einkamálum. Þá sé í 19. gr. skilmálanna tekið fram hverjar takmarkanir á bótaskyldu séu, þ.e. til hvaða dómsmála trygging skuli ekki ná. Í málskotinu er bent á að í því ákvæði sé ekkert að finna um að gildissvið tryggingarinnar sé bundið við að viðkomandi einkamáli hafi lokið með dómi eða dómsátt. Það komi hins vegar fram í 21. gr. skilmálanna sem fjalli um ákvörðun bóta en ekki um takmarkanir á bótaskyldu. M byggir á því að ákvæði skilmálanna séu óskýr. Í málskoti eru færð þau rök, með vísan í andskýringarreglu samningaréttar, að þegar svo háttar til beri að túlka hina óskýru samningsskilmála viðkomandi tryggingarfélagi í óhag. Er áréttað í því sambandi að V hafi samið hina umdeildu skilmála einhliða og án aðkomu M. Að lokum er í málskoti bent á úrskurð nefndarinnar í máli nr. 322/2019 og færð fyrir því rök að málsatvik og forsendur í því máli hafi verið nákvæmlega þau sömu og M byggir kröfu sína á.

V hefur hafnað málaltilbúnaði M. Í viðbótarathugasemdum V, dags. 3. janúar 2025, er m.a. áréttað að samkvæmt gr. 21.1 í skilmálum þeim sem giltu um trygginguna þurfi ákveðin skilyrði að vera uppfyllt svo greiðsla komi til greina. Skilmálarnir séu skýrir hvað þetta varðar og þurfi málið að vera til lykta leitt með dómi eða réttarsátt. Bendir V á að mál sem lokið er með ákvörðun dómara, líkt og í tilfelli M, falli því utan gildissviðs váttryggingarinnar. Því sé greiðsluskylda í máli M ekki til staðar. Þá bendir V á að úrskurðir dómara falla ekki heldur undir trygginguna og því breyti hér engu þótt dómari megi ljúka máli með ákvörðun í stað úrskurðar, sbr. 82. gr. laga um aðför nr. 90/1989. Að lokum bendir V á að hér sé ekki um að ræða áritaða stefnu heldur aðfararbeiðni.

Álit.

Í grein 18.1 í váttryggingarskilmálum hjá V kemur fram að váttryggingin bæti málskostnað vegna „ágreinings í einkamálum sem snertir tryggðan sem eiganda hinnar tryggðu húseignar eða hluta húseignar og getur komið til úrlausnar héraðsdóms, Landsréttar eða Hæstaréttar hér á landi.“ Í 19. gr. er tiltekin sú áhætta sem er undanþegin bótaskyldi váttryggingarinnar. Þá er í 21. gr. að finna ákvæði um ákvörðun bóta. Í því ákvæði kemur fram að „Félagið greiðir vegna hvers tjóns nauðsynlegan og eðlilegan lögmanns- og málskostnað sem váttryggður getur ekki fengið greiddan frá mótaðila eða hinu opinbera þegar málið hefur verið til lykta leitt með dómi eða réttarsátt.“

Af framangreindu má sjá að í váttryggingarskilmálum V er m.a. finna ákvæði um bótaskyld váttryggingarinnar (18. gr.), hvaða málskotnaður verður ekki bættur (19. gr) og ákvörðun bóta (21. gr.). Nefndin telur að ekki sé hægt að túlka ákvæði váttryggingarskilmála um ákvörðun bóta, þ.e. 21.

gr., sem takmörkun á bótasviði því sem lýst er í 18. gr. skilmálanna en þar kemur fram að vátryggingin bæti málskostnað vegna ágreinings sem getur komið til úrlausnar héraðsdóms, eins og gildir um mál M. Þá er ágreiningur eins og hér er til umfjöllunar ekki sérstaklega undanskilin í 18. gr. skilmálanna. Til þess að hægt sé að fallast á að gildissvið tryggingarinnar sé bundið við mál sem lokið er með dómsátt eða dómi, þyrfti það skilyrði að koma skilmerkilega fram í þeim ákvæðum skilmálanna, þ.e. 18. og 19. gr., sem fjalla um hvað tryggingin bætir eða bætur ekki (gildissvið tryggingarinnar) en ekki í 21. gr. sem fjallar um ákvörðun bóta. Nefndin telur að V verði að bera halla af þeim óskýrleika í skilmálunum sem kristallast í þessu máli. Ágreiningurinn fellur því undir bótasvið málskostnaðartryggingar M hjá V.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr málskostnaðartryggingu húseigendatryggingar hjá V.

Reykjavík, 21. janúar 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir